

PREBIVALCI ROMSKEGA NASELJA V RIBNICI, SLOVENIJA:

ŠE VEDNO BREZ VODE

V romskem naselju Goriča vas v občini Ribnica, kjer živi 70 prebivalcev, večina otrok, nimajo vode, elektrike, stranišč. V minulih letih so občino večkrat zaprosili, naj jim omogoči dostop do vode, vendar se to še ni zgodilo. Voda je človekova pravica.

V osmerki poiščite ključne besede, povezane s primerom.

ROMI – Etnična manjšina, ki prihaja iz Indije. V Evropi živi med 8 in 10 milijonov Romov, v Sloveniji, kamor so prišli v 14. stoletju, pa jih živi med 7 in 12 tisoč. Tudi v Sloveniji so, tako kot marsikje v Evropi, odrinjeni na rob družbe in diskriminirani.

SLUM – Eno od imen za barakarsko naselje – to je naselje, ki je običajno neformalno (torej brez gradbenega dovoljenja) in zato nima urejene osnovne infrastrukture, kot je voda, elektrika, kanalizacija. Pogosto (tudi v primeru slovenskih romskih naselij) se ljudje na takih območjih naselijo, ker so jih tja napotile oblasti. Čeprav v naseljih živijo že desetletja, pa jim pogosto grozijo izselitve in rušenja.

DISKRIMINACIJA – Pojav, ko so posamezniki ali skupine ljudi obravnavane slabše kot drugi zgolj zato, ker pripadajo ali pa se zdi, da pripadajo, določeni skupini ali kategoriji ljudi. Med drugim obstaja diskriminacija na podlagi barve kože, spola, veroizpovedi itd.

VARNA VODA – Pri dostopu do vode, kar je človekova pravica, je zelo pomembno, da imamo dostop do varne pitne vode. Če nimamo dostopa do varne vode in sanitarij (npr. moramo vodo zajemati iz onesnaženega potoka), obstaja veliko

tveganje za zastrupitve in bolezni, kot so kolera, diareja, hepatitis in tifus. Številni otroci v barakarskih naseljih umrejo zaradi bolezni, ki sicer niso smrtno nevarne, npr. diareja.

APEL - Pismo, ki ga pošlješ predstavnikom oblasti (npr. predsedniku, ministrici, županu, guvernerki ...) in se z njim zavzameš za določeno žrtev (ali žrtve) kršitev človekovih pravic. V apelu npr. zahtevaš, da se iz zapora izpusti nekoga, ki je zaprt po krivici.

A	D	O	V	A	N	R	A	V	R	V	I	S	O
J	K	L	L	A	N	D	A	N	M	S	M	I	J
I	R	E	V	A	V	A	N	N	R	A	N	C	I
C	P	S	A	N	I	A	A	M	O	U	U	A	R
A	M	P	I	M	L	M	V	K	U	A	S	I	R
N	P	M	R	A	N	P	L	R	A	O	S	I	D
I	R	O	U	I	A	M	V	V	L	I	R	K	A
M	M	U	L	S	K	V	I	I	I	V	I	I	O
I	M	I	S	U	S	U	I	A	I	O	I	N	D
R	A	S	R	S	S	I	L	V	R	V	M	V	M
K	A	A	O	D	R	R	K	S	C	V	N	M	C
S	R	A	K	I	I	L	M	L	A	K	M	J	I
I	A	I	A	N	I	N	R	A	S	R	A	A	V
D	M	M	S	D	I	N	R	J	I	A	A	V	V

»Nimamo vode. Vsak dan moramo prinesiti vodo z najbližje bencinske črpalke, pokopališča ali izvira, ki je oddaljen tri kilometre in pol. Ker je daleč, na koncu plačamo za bencin več, kot bi nas stala voda. Poleti je do takrat, ko se vrnemo domov, voda že prevroča za pitje. Poleti se umivamo v bližnjem potoku, vendar nas preganja policija. V zimskem času se ne umivamo, razen po obrazu. Potok je zamrznjen, vodo, ki jo prinesemo s pokopališča ali izvira, pa hranimo za pitje in kuhanje. Zato imamo tudi neprijeten vonj in se nas ljudje izogibajo. Kako mislite, da se počutijo naši otroci, ko se iz njih zaradi vonja norčujejo v šoli?« (Marjan Hudorovič, prebivalec romskega naselja Goriča vas v Ribnici)

V romskem naselju Goriča vas v občini Ribnica živi 70 prebivalcev, večina je otrok. Nimajo vode, elektrike, stranišč. V minulih letih so občino večkrat zaprosili, naj jim omogoči dostop do vode, vendar se to še ni zgodilo. Voda je človekova pravica.

Živijo ločeni od ostalih občanov, ker jim večinsko prebivalstvo večkrat ne želi prodati ali dati v najem stanovanj, imajo le malo možnosti, da bi se preselili iz naselja. Naselje ni pravno urejeno, zato se bojijo, da jih bodo izselili.

Romsko naselje Goriča vas je le eno od številnih naselij v Sloveniji, kjer romske družine živijo v neustreznih bivanjskih razmerah. Zaradi diskriminacije nimajo dostopa do ustreznega bivališča, nekateri celo do pitne vode. Razmere, v katerih živijo, vplivajo tudi na njihovo zdravje in izobrazbo. Brez vode, elektrike in zadostnega prostora otroci težko opravljajo šolske obveznosti in pogosto ne zaključijo osnovne šole.

Zavzemite se za dostop do vode za vse, brez diskriminacije!

Kaj lahko naredite?

- Pišite predsedniku vlade Miru Cerarju in izrazite skrb zaradi bivanjskih razmer, v katerih morajo živeti nekatere romske družine v Sloveniji, nekatere celo brez pitne vode, elektrike in sanitarij. Zahtevajte, naj Slovenija zagotovi dostop do vode vsem prebivalcem romskih naselij, brez diskriminacije, in povejte, da je dostop do vode človekova pravica. Slovenija naj zagotovi, da so prebivalci romskih naselij zaščiteni pred prisilnimi izselitvami in niso diskriminirani pri dostopu do bivališč izven romskih naselij.
- Fotografirajte ali narišite, kako uporabljate vodo in zakaj jo potrebujete, ter nam fotografije ali risbe pošljite. Te izdelke bomo objavili in jih poslali predsedniku vlade.
- Napišite ali narišite solidarnostna sporočila prebivalcem romskega naselja Goriča vas v Ribnici. Izrazite upanje, da bodo kmalu tudi oni v svojih domovih imeli vodo.

Splošna deklaracija človekovih pravic

2. člen: »Vsakdo je upravičen do uživanja vseh pravic in svoboščin, ki so razglašene s to Deklaracijo, ne glede na raso, barvo kože, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršnokoli drugo okoliščino.«

25. člen: »Vsakdo ima pravico do takšne življenjske ravni, ki zagotavlja njemu in njegovi družini zdravje in blaginjo, vključno s hrano, obleko, stanovanjem, zdravniško oskrbo in potrebnimi socialnimi storitvami; pravico do varstva v primeru brezposelnosti, bolezni, delovne nezmožnosti, vdovstva ter starosti ali druge nezmožnosti pridobivanja življenjskih sredstev zaradi okoliščin, neodvisnih od njegove volje.«

Prejemnikov naslov:

Miro Cerar, predsednik vlade
Vlada Republike Slovenije
Gregorčičeva 20-25
1000 Ljubljana